

Behang van de Middeleeuwen

Lerarenbrief

1. Introductie

Kastelen waren in de middeleeuwen koud en vochtig en het tochtte er vreselijk. Alleen in de grote zaal brandde het haardvuur maar via de kale stenen binnenmuren en tochtgaten vloog de warmte er net zo snel weer uit.

Daar hadden de middeleeuweners iets op gevonden: wandtapijten! Grote, dik geweven tapijten aan de muren die vocht en kou buiten hielden en warmte binnen. Voor een deel dan.

De tapijten waren mooi maar duur, vaak prachtig versierd met patronen en voorstellingen waarmee ze ook de sobere muren opsierden. Als een behang uit onze tijd.

De jachten van Maximiliaan, September, 16e eeuw, Louvre

2. Aan de slag!

De oude wandtapijten in kasteel Helmond zijn verdwenen maar in de grote bovenzaal van het kasteel hangen nieuwe uit onze tijd, met moderne kasteelpatronen. Ze zijn ontworpen door Christie van der Haak en geweven in het TextielMuseum in Tilburg.

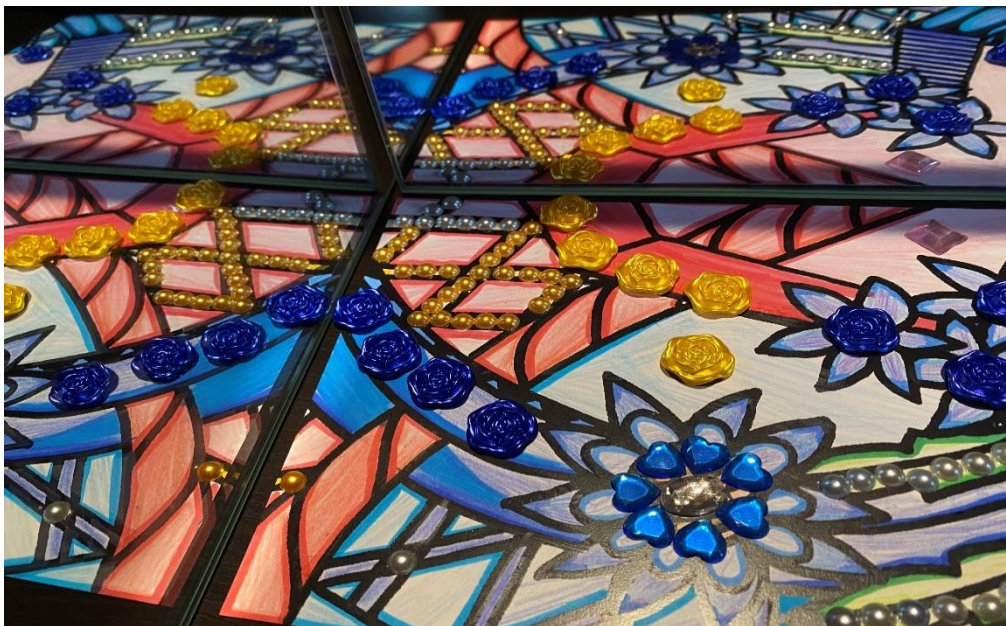
We gaan de wandtapijten van Christie bekijken en daarna zelf aan de slag.

- We kijken hoe Christie van der Haak een patroon bedenkt.
- We leren wat een kwartpatroon is.
- We kleuren een kwartpatroon in, versieren deze met strass-steentjes en met spiegels zien we hoe het hele patroon eruitziet.
- We bedenken en tekenen zelf een kwartpatroon. Op school kunnen deze ingekleurd worden mocht dat tijdens het kasteelbezoek niet meer lukken.
- We brengen een bezoekje aan het wandkleedproject *Draden van ons (Nederlandse slavernijverleden)*

TIP

De resultaten zijn leuk om gefotografeerd te worden. Wellicht komt er een ouder mee die dat op zich kan nemen.

Wil je op school de resultaten nog een keer spiegelen? Zorg dan voor twee spiegeltegeltjes van minimaal 15 bij 15 cm.

Met spiegels zien we hoe het hele patroon eruitziet.

3. Draden van ons (Nederlandse slavernijverleden)

In het kasteel start tijdens de workshops ook het project [Draden van ons](#). In dit project wordt een 10 meter lang wandtapijt gemaakt in de technieken borduren, needle-punch en appliqueren. We brengen in groepjes een kort bezoek aan dit project waarbij het thema van het wandtapijt alleen wordt benoemd.

Draden van ons, needle punch, Landhuis Oud Amelisweerd, 2024

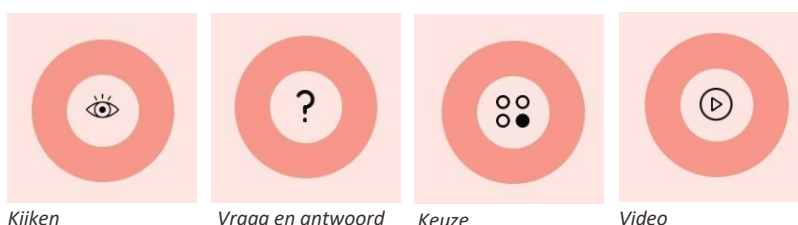
4. Voorbereiding op school

30 -45 minuten

De voorbereiding op school is een klassikale les voor het digibord. De les is te vinden op [Cultuursnack](#). In een aantal slides leren de leerlingen over wandtapijten: wat zijn het en hoe worden ze gemaakt, in de middeleeuwen en nu. Ook maken de leerlingen kennis met Christie van der Haak en haar werk.

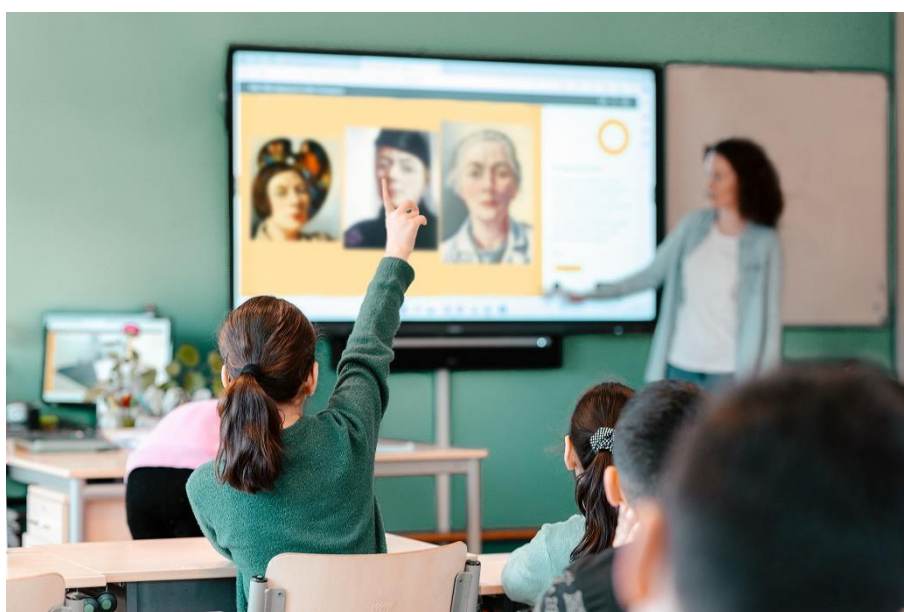
Hoe werkt Cultuursnack?

- Zoek op de homepage van [Cultuursnack](#) *Museum Helmond* onder het kopje *hups* en klik vervolgens op de tegel *Behang van de middeleeuwen*. Je komt dan in de juiste les.
- De icoontjes boven in de slides geven aan of het om kijken, vraag en antwoord, keuze of een video gaat.

TIP!

Als je bij de kijkvraag op de afbeelding in de slide klikt komt deze los van de achtergrond in beeld.

5. Ouders

Ouders verwelkomen we met een kop koffie of thee in het kasteelcafé. Komt de groep op dinsdag t/m vrijdag dan kunnen zij op eigen gelegenheid het kasteel bezoeken. Indien gewenst kunnen ouders in kleine groepjes kort een kijkje nemen bij het project in de Ridderzaal op de Bel-etage. Spreek vooraf duidelijk met hen af dat ze de leerlingen en begeleiders daarbij niet hinderen.

6. Parkeren

Fietsen kunnen gestald worden in de bewaakte fietsenstalling tegenover het kasteel, onder de Traverse. De leerlingen hebben hiervoor wel een badge aan hun fiets nodig.

De fietsen kunnen ook op het voorplein tussen de Duiventorens gestald worden. Zorg wel dat ze goed op slot staan.

Gratis parkeren voor auto's is toegestaan op het voorplein tussen de Duiventorens. Niet op het terrein daartegenover! Let op: er wordt vaak gecontroleerd. De parkeerplaats heeft plaats voor maximaal vijf auto's. We doen ons best op dagen dat er schoolgroepen komen deze vrij te houden.

7. Gegevens

Locatie	Kasteel Helmond, Kasteelplein 1 Helmond
Duur	90 minuten
Vorbereiding	digitale les op Cultuursnack
Begeleiding	Museumdocent(en)

Contact

Heb je nog vragen over het project? Neem dan contact op met coördinator educatie Annette Wilde a.wilde@helmond.nl .

Heb je vragen over je boeking?

Stuur dan een mail naar Petra van Kraay p.van.kraay@helmond.nl

BEHANG VAN DE MIDDELEEUWEN

ERFGOEDPROJECT

BOVENBOUW BASISONDERIJS

2025

